

Postilla Nicolai de lyra sup Michea incipit cum additionibus Pauli epi burgensis. Caplm. j.

Urbu dñi. Dic incipit pphetia michee que in duas pres diuidit. s. in penium z tractatum qui incipit ibi. Audite. in penio pmo

notificat auctor et noie cum dñi. Ad michea. rex natui raris loco cu dñi. b. Moza fbitē .i. de moza fbitē. scdo ponit tps pphetie cum dñi in diebus ioa. thāz. tercio ad qd facta est pro pphetia: ibi. c. Super sa. z bierlin. i. sup regna. x. tribuū et duaru. Samaria aut erat metropolis in vno et bierlin in alio. e. Audite. Dic incipit tractat qui in duas partes diuidit. qz p pbeta iplo cominat. scdo ipsum consolaf. c. iij. ista tñ diuisio nō est p cisa. s. tñ a plurimo. In prima cñ p te ponunt aliq cōsolatoria. z in scda aliqua desolatoria. Prima diuidit in duas

Incipit Micheas ppha Urbum dñi: qd factu ē ad michea moza sthitē in dieb ioathā achaz et ezechie regū iuda: qd vidit sup samariam z bierlm. Audite populi oēs: z attē dat terra z plenitudo eius: et sit dñs deus vobis in re stem: dñs de templo sancto suo. Quia ecce dñs egredi etur de loco suo: z descēdet z calcabit sup excelsa terre Et cōsumēt mōtes sub eū: z valles scindēt sicut cera a facie ignis: sicut aq q decurrunt in pceps. In scelere iacob omne istud: z in peccatis domus isrl. Qd scelus iacob: Mōne samaria. Et q excelsa iude. Nōne bierlm: Et ponā sama

qz primo cominat penā ppter culpā ppi generaliter. scdo ppter culpā maiorum spāliter. ca. iij. Prima ad buc in duas. qz pmo ponit cominatio pene ppter culpam idolatrie. scdo ppter culpā auaricie. cap. se. Prima in duas. qz primo ponit cominatio pene. scdo cōpassio pphete: ibi. Sup hoc. Prima in duas. qz primo sic cominatio vtriqz regno cōiunctim. scdo regno isrl separatim: ibi. Et ponā. Prima in duas. qz primo denūciat penā. scdo declarat culpā: ibi. In scelere. Primo excitat pbeta ad attentionē dicens. Audite ppi zc. scdo inducit dei testimoniū p veritate dicēda: ibi. Et sit vo. vo. in testem. qui fallere nō pōt nec falli. e. De templo. i. de celo empyreo: vbi cū eō sūt angeli sancti eius laudibus intēti. f. Quia ecce dñs egre. de loco. ppiū em ipius dei est pccere z misereri. z id locus eius dñi misericordia. a qua qdammodo videt egredi qñ punit fm rigore iusticie. vt dicit Rab. sa. z talis egres sus nō est p motū localem. sed qz cā efficiens silitudinarie dñi egredi in effectum qñ pducit ipm. g. Et descendit puniēdo peccata hoim peccatorū. h. Et calcabit sup excelsa terre. nō deferens alicui psonē ppter eius magnitudinē. iō subdit. i. Et cōsumēt mōtes. i. maiores. k. Et valles. i. miores. l. Si cut cera zc. i. cito z absqz resistētia. qz nō pōt resisti diuine virtuti. m. In scelere. Dic pñr subdit culpa cum dñi. In scelere iacob. i. ppter scelus regni isrl. qd noia ē etiā iacob. sicut patriarcha iacob fuit binomi. n. Omne istud. i. pena supradicta z subseqns ptinget et de hoc scelere querit cum dñi. Quod scelus iacob: z respōdet. o. Nonne samaria. q. d. sic: p samariam intelligit. idolatriam. que exercebat in toto regno is

rael. cuius metropolis erat samaria. p regum potentia. bieroboam em primus rex ad hoc induxit plin. vt habetur. iij. Reg. xij. p. Et que excelsa iude. i. vnde pcedit idolatria que exercebatur in montibus regni iude. q. Nonne bierlin. q. d. ex potentia regū iude. quom sedes

riam quasi acernum lapidum in agro cum plantat vinea: z tetrabam in vallē lapides eius. Et fundamēta eius revelabo: z omnia sculprilia eius concident. Et oēs mercedes eius cōburent igni: z omnia ydola eius ponā in pditionem qz de mercedibus meretricis cōgregata sunt: et vsqz ad mercedē meretricis reuertent. Sup hoc plangā et vlulabo: vadā spoliatus z nudus. Faciam planctum velut draconum: z lutum quasi strutionuz: qz desperata est plaga eius qz venit vsqz ad iudaz: tetigit portam populi mei vsqz ad bierlm. In geth nolite annūciare: lachrymis ne ploretis. In domo pulueris puluere vos conspergite: z

regia erat in bierlin processit ista malicia. Salomōn em primo ppe bierlin edificauit templa idoloruz: z vtriusqz suis. iij. Reg. xj. qd fuit prouocatiuuz idolatrie alijs. Do sca vo achaz alta re sacrilegū posuit in tēplo. iij. Regū xvj. Et postea manasses idola posuit in tēplo. iij. Reg. xij. et sic potentia regū malozū induxit ad idolatriam plin.

Et ponaz. Dic pñr ponit comminatio pene regni isrl rael separatim cuz dicit. Et po. sama. qñ aceruū lapidū. p destructionē samarie metropolis in regno. x. tribuū intelligitur destructio totius regni: qd impletum fuit

ipe osee. iij. Reg. xvij. s. Et oia sculprilia eius cōcident. vt inde aurū z argentū auferat. t. Et oēs mercedes eius. i. illa que nō pnt bene portari a pdatoribus: v. Comburent igni. cum domibus in quibus sunt. x. Quia de mer. meretricis. i. idolatre gentis. qz idolatria vigebar in regno decē tribuū. y. Et vsqz ad mercedem meretricis. i. gentis idolatre assyriozū. z. Reuertent. reportauerunt em pcciosa illius regni qñ p mercede executōis diuine iusticie. sicut Ezech. b. xix. dñi qz spolia egypti data fuerunt chaldeis p debellatōe tyri. a. Sup hoc. Dic pñr ponit compassio pphete sup populum suum cum dñi. a. Sup hoc plangā z vlulabo. est aut vlulatus vox confusa pcedens ex magno dolore. b. Vadā spoliatus. i. laceratis vestibus. iudei em in dolore positi vestes suas lacerabant. vt piz in multis locis veteris ac noui testamenti. c. Faciam planctū velut draconū. i. valde horribilē. d. Quia desperata est plaga eius. i. nō est remediabilis malicia eius. nec p dñs pena debita ad hoc sequēs. z subdit etiā alia cā. cum dñi. e. Quia venit vsqz ad iudam. malicia regni isrl. z sūt sequē pena. f. In geth nolite annūciare. ne pbilistei letent de miseris huius ppi. p talem modū dauid loquebat in planctu sup saul z ionatham filiū eius. ij. Regū. j. Nolite annūciare in geth zc. g. Lachrymis ne ploretis. i. signa tristicie in apto nō oñdatis ne nunciet pbilisteis. h. In domo pulueris zc. i. in secreto faciatis tristicie vestre signum. i. Et transite vobis habitatio pulcra. i. vos habitantes in regno de cem tribuū. qd est pulcre habitatiōis. Transite. id est cito transibitis ducti in captiuitatem.

a Confusa ignominia. i. habitatio vestra q̄ prius erat pulcra cito confundet p̄ ignominia sibi illata. 7 qz aliqui cōminatōes pphetarū deridebāt tanq̄ friuolas dicētes Adhuc nō sumus eiecti de terra nostra. iō dicit ppheta. **b** Non est egressa q̄ habitat in eritu. i. q̄uis ges ista nō sit expulsa. tñ est in fanuis ereundi.

c Plāctū dom⁹ vicina accipiet ex vobis. dom⁹ vicia dī hic regnū duarum tribuū. qd̄ im mediate erat iun-ctū r̄gno. x. tribuū 7 accipit malicias idolatrie ab eo. vt dicitū ē. 7 p̄ p̄ns oc casione pene seq̄n- tis ac planctus.

d Que stetit sibi met. captiuato em̄ regno. x. tribuū. rē gnum iuda adhuc stetit ppter bonita tē ezechie regis. q̄ tunc regnabat. iij. Reg. xvij. cui suc cessit manasses. q̄ fuit pessim⁹. iō dī.

e Quia infirma ta ē in bonū. posuit em̄ manasses ido- la in tēplo dei. iij. Reg. xxj. 7 qz ex h̄ secuta ē destructio isrlm. iij. Reg. viij. iō sub dī.

f Que habitat in amaritudinib⁹. p- pter destructionē ciuitatis 7 tēpl̄ imminētē.

g Tumultus q̄drige. i. q̄ drigarū. **b** Habitati lachis. nomen est ciuitatis. que alio noie dī dan Judicū. xvij. 7 est in termino aquilona ri respectu terre p̄missionis. ex illa dō p̄s venit exercit⁹ ebaldeorū p̄ra birlm̄. **d**iere. j. Cum tumultu magno q̄ drigarū 7 armatorū timorē habitātibus incūtiētū. 7 iū ste ab illa parte incepit pena sicut incepit culpa. qz in la- chis fuit positū idollū miche a principio t̄pis iudicū. vt habet Judicū. xvij. et inde idolatria p̄cessit ad terrā. x. tribuū. 7 de illa ad terrā duarū. 7 sic dī. Principiū p̄cti rē.

i Propterea. istud refert ad sequētia. **d**icit Ra. sal. q̄ gethei cōfederati fuerunt cum p̄bacee rege isrl̄ ad veniē dum cōtra regnū iuda cum rege syrie. de quo habet Eza- ie. vij. 7 tñ postea fuerunt in cōspiratione occisionis p̄ba- cee cum olee filio hela. iij. Reg. xv. 7 fuerunt mendaces et deceptores ppter qd̄ meruerunt q̄ terra eorū vastaret̄ ab assyriis hoc est qd̄ dī. **i** Propterea. i. ppter menda- cium 7 deceptionē dicitā. **k** Habit. s. rex assyriorum.

l Emissarios. i. bellatores ab eo missos. **m** Super hereditatē geth. domos mendaciū. ita q̄ p̄ domos idē in- telligūt qd̄ p̄ hereditatē geth. 7 qz nō solū geth fuit destru- cta. sed maresa 7 odolla. iō sub dī. **n** Adhuc herede. i. inimicū terrā tuā accipientē 7 possidentem. **o** Ad- ducam tibi q̄ habitas in maresa. i. genti ibidē habitanti.

p Atq; ad odollā veniet gloria isrl̄. i. p̄fusio q̄ sic noia f̄ ironice. sicut nichol dixit dauid. ij. Reg. vj. **q** Gloriosus fuit rex isrl̄ bodie. i. q̄uilis. **r** Doffet etiam aliter dici. q̄ di- ctio hebraica hic posita. put̄ varie punctat̄ signat gloriā 7 grauitatē. 7 in hoc sc̄do s̄cū ē s̄ra plana. **p** Atq; ad odollā. q̄ est de terminis isrl̄. **q** Veniet grauitas. i. de- structio p̄ aduersos. iō concludit ppheta. **r** Decalua- re 7 tondere. in signū tristicie. **s** Sup filios deliciarū suarū. i. nutritos in deliciis. **t** Dilata caluiciū tuū si-

trāsire: vob̄ hitatio pulcra p̄fusa ignominia. Non est egressa q̄ hitat i eritu. Plā-ctū domus vicia accipiet ex vob̄ q̄ stetit sibi met qz isir mata ē in bonū q̄ hitat in amaritudib⁹. Quia rescen- dit malū a dño i portā isrlm̄ tumultus q̄drige stupor hitanti lachis. Principiū peccati ē filie syon: qz in te inuēta sūt scelera isrl̄. Pro- p̄tea dabit emissarios su- per hereditatē geth: domos mēdacū in deceptōz regib⁹ isrl̄. Adhuc herede addu- cā tibi q̄ hitas in maresa: v̄l qz odollāz veniet gl̄ia isrl̄. Decaluare 7 tondere sup fi- lios deliciarū tuarū: dilata caluiciū tuū sic aqla: qm̄ captiuū ducti sunt ex te.

Capitulum. ij.

cut aquila. cuius plume cadūt qñ sunt nimis antiquē **o** Quī captiuū ducti sunt ex te. i. cito ducenē in terrā assyriorum.

i In ca. j. Michee. vbi dī in postilla. Quia ecce dñs egrediet̄ de loco suo.

Additio.

I Sta ex-positio d̄ egressu dñi quā postilla eoz attribuit ra- fa. potius eēt ac- tribuenda gl̄ose n̄re. q̄ sup illud verbū. Egrediet̄ de loco suo inclineariter d̄ de loco suo. i. de misericōdia ad iudī- cium. Ca. ij.

U qui co- gitatis. **U** hic p̄r cōminat̄ ip̄o p- pter culpa aua- ricie. et diuidit̄ in tres p̄tes. qz p̄imo ponit̄ pe- ne comminatio sc̄do p̄bete cō- passioib⁹. Ter- tiam. terciō p̄li p̄solatioib⁹. Co- gregatōne. Pri- ma in duas. qz p̄imo p̄pha po- nit̄ p̄li culpam. sc̄do p̄minat̄ pe- nā. ibi. **I** carco. Circa p̄imū dī.

U E q̄ cogitat̄ inutile 7 opamī malū in cu- bilib⁹ vestris. In luce ma- rutina faciunt illud: qm̄ cō- rra dñm est manus eorum. Et cōcupierunt agros et violenter tulerunt 7 rapue- runt domos: 7 calūniabāt virū 7 domū eius: virū 7 he- reditatē eius. **I** carco hec dicit dñs. **E** ecce ego cogi- to sup familiā istam malū v̄n non auferetis colla v̄ra et nō ambulabitis supbi: qm̄ t̄ps pessimum est. In die illa sumet̄ sup vos para- bola: 7 cantabit̄ canticum cum suauitate dicentium. **D**epopulatōne vastati su- mus. **P**ars p̄li mei com- mutata est. **Q**uō recedet a me: cum reuertatur qui regiones nostras diuidat:

a **U** qui cogi. inutile. i. bona aliena rapc. qd̄ est ma- gis nociuū q̄ v̄tile. fm̄ illud Aug. **A**rcū in arca dan- num in conscia. tulit vestem 7 p̄didit fidem. **b** **E**t opamini malū in cubilib⁹ vestris. i. opari dispoñitis iō sub dī. **c** **I**n luce matutina faciunt illud. exequē- to in ope qd̄ dispofuerāt de nocte. 7 quid sic illud sub- dī. **d** **E**t cōcupierūt agros. f. alienos. **e** **E**t v̄- olenter tulerunt fraudibus 7 violētis. **f** **E**t colū- niabāt virum 7 domū eius. p̄sequendo paupes in p- sonis 7 in bonis suis. **g** **I** carco. **H**ic p̄nter p̄dicte penam. 7 sc̄do remouet falsam estimatiōē. ibi. **H**elo- quamini. Circa p̄imū dī. **g** **I** carco. i. ppter di- ctam maliciā. **h** **E** ecce ego cogito sup familiā istā. id est sup regnū decem tribuū. **b** **M**alū. i. pene. **i** **U**nde nō auferetis colla vestra. qz erit tam graue q̄ nō poteritis euadere. **k** **E**t nō ambulabitis su- pbi. sed magis de p̄si 7 humiliati vt captiuū. **l** **O**m̄ t̄ps pessimū est. f. contra vos. **m** **I**n die il. su. sup vos parabola. i. cōis derisio. **n** **E**t canta- bit̄ canticum cum suauitate. ab aduersariis vestris. **o** **D**icentium in p̄sona vestra. **p** **D**epopulatōe vastati sumus. t̄beglathalassar em̄ rex assyrior̄ in p̄te deuastrauit p̄lm. iij. Reg. ideo subditur. **q** **P**ars p̄li mei cōmutata est. qz captiuauit p̄tem p̄li. quo fa- cto recessit ad terrā suā. eius dō filius salmanasar ca- ptiuauit residuū. 7 adduxit gentes extraneas ad pos- sidendū illius regni terrā. iij. Reg. qd̄ p̄uidens dicit in p̄sona p̄li sui. **r** **Q**uō recedet a me. q. d. quid va- let mihi iste recessus.

s **C**um reuertat̄. i. filius eius qui regiones nostras diuidat gentibus alienis. iō concludit ppheta.

a **P**ropter hoc nō erit tibi. o isrl̄. **b** **D**ittēs s̄m̄iculū. rē. i. h̄is hereditatē in. p̄uissio

in terra. qz gentes illuc adducte manserunt ibi vsqz post tpa xpi. vt frequenter supra dictu est. c. Me loquamini. Dic pnr excludit falsaz estimatione ppli cre detis se no expelli de tra q erat sibi data a dno dices. Me loquamini loquentes inter vos. d. Non stilla-

bie sup istos. id est pena omnia ta a pphetis no cadet sup nos. e. Nunqd abbreviat? e sps dñi. cuius voluntas no est di minuta ad bñfa ciendum nobis nec cogitat nobis facere qd dicunt pphete. et subdit nris in psona dei. f. Nonne vba mea bona sunt cu eo. i. verba pmissiva su. ne factiva boni illis qui incedunt via recta et non malis boibus d quibus subdit. g. Et cotrario po. meus in aduer. cotruxit. i. cotra me pleqn do me in mebris meis. io subdit. b. Desup tunica palliu sustulistis violenter et male ab impotetibus se defendere. i. Et eos qui transibant simplr. sine culpa. k. Conuertistis in bellum inuadetes eos sine ca. l. Mulieres ppli mei eiecistis de domo delictiaru. interficiendo viros earu cu quibus delectabiliter uiuebāt. m. In paruulis earu tulistis laudem mea. qz opbani facti p vos cogunt p dolore clamare magis qz laudare. n. Surgite etc. i. de terra vestra cito ibitis in captiuitate. o. Dropter immundicia eius. ex peccatis. supra dictis. p. Corrupte putredine pessima. f. gens ista.

Propet b no erit tibi mites funiculuz sortis in cetu dñi o isrl. Me loquamini loquentes. Non stillabit sup istos: no pphedet pfusio dicat omnis iacob. Nunqd abbreviat? e sps dñi: aut tales sunt cogitades eius. Nonne vba mea bona sunt cum eo q recte gradit. Et ecotrario ppls me? i aduersariu cotruxit. Desup tunica palliu sustulistis: et eos q trāsibāt simplr auertistis i bellu. Mulieres ppli mei eiecistis de domo delictiaruz suaz: a puulis eaz tulistis laudem mea i ppetuu. Surgite et ite qz no hētis bicre

congregabo iacob totu. hoc dñs eo mo loquendi quo maiores ciuitatis dicunt tota ciuitas. ppter qd factu eozu dicit factu totius ciuitatis. Et qz fm veritate soli electi dicunt de domo iacob numero et merito. et oēs isti fuerūt ibi cogregati a puuapio mudi vsqz ad resurrectione xpi.

quiē. Propet im iudicia ei corrupet putredie pessima. Utinā no esse vir hñs spm: et medaciū potius loqrer. Stillabo tibi in vinum et in ebrietate: et erit sicut que stillat ppls iste. Congregatōe congregabo iacob totu te i vnu paucā rliqas isrl. Pariter ponā illuz qz gregē in ouili: qsi pecus in medio caulaz. Tumultuabunt a multitudine hoim. Ascendet em pandēs iter ante eos. Diuidet et transibunt portam: et egredient p eam. Et transibit rex eoz corā eis: et dñs in capite eorum. Ca. iij.

Pariter ponā illu qz gregē in ouili. qz erat ibi a deo custoditi vsqz ad tps xpi q inde trās lati sunt ad gloriā. 3. Tumultuabunt a multitudine. per hanc tumultuatiōne no intelligit aliqua comotio quieti cotraria. sed per eā. f. designat multitudinē magna. 2. Ascendet em. f. ipse xpus. vñ dicit Ra. sal. Ascendet ei scz saluator eozu. b. Pandens iter. qz sua morte aperuit celum. c. Diuidet. f. existentes in inferno: qz electis inde eductis reprobi remāserunt. io subdit. d. Et transibunt portā. f. inferni in de egrediēdo. e. Et trāsibit rex

eorum corā eis. i. dñs iesus xps verus deus. qui viuūt et regnat in secula seculozū Amen.

In ca. ij. vbi dñs in postilla. Me loquamini. Dic pnr etc. Additio.

Ubi nos habemus. Me loquamini loquentes etc. in hebreo habet sic. Me loquamini loquentes. non stillabit sup istos nec compbedet cofusio. et ibi est finis versus et sequit alius versus sic. Nunquid dicit domui iacob. Nunquid abbreviatus est sps dñi etc. et sensus est q illi de ppo phibebant pphetas veros ne pphetarent. vt ptz supra Amos. vij. cap. de quo dicit pbeta. Me loquamini loquentes. i. isti rebelles loquentes pphetis. Me loquamini. quā phibitionē fundabant in duobus. primo in cominatione dicēdo q qui ppheteret sup istos appbendet cofusionē. et de hoc dicit. Non stillabit super istos. i. no phetabit. et sic no appbendet. f. pphetantē confusio. et a sensu cotrario qui stillabit sup illos confundet. Secdo fundabāt phibitionē suā psumendo de bonitate diuina. de quo dicit. Nunquid dicit domui iacob. Nunquid abbreviatus est sps dñi etc. qsi dicerent vt in glosa qui alijs largus est in bonitate. nūquid nobis erit breuis Ad qd rñdet pbeta in psona dei. Nonne verba mea bona sunt. et sic no sunt dimittēda. ppter cominatōes. nec est dicēdus sps dñi abbreviatus esse. qz largitas bonitatis diuine est cum bonis. et ideo cum dixisset. Verba mea sūt bona: subdit. Cum eo qui recte gradit.

In eodem: vbi dñs in postilla. Utinam. Dic pnr ponit pphete compassio etc. Additio.

Ubi nos habemus. Utinam in hebreo habet que dam dictio. que vno modo signat idem quod utinam. et alio modo significat idem quod si. vnde in ps. vbi dicit. Si popululus meus audisset me. loco illius si: ponit eadem dictio sicut hic. et fm hanc significatiōne scz vltimam sensus talis videt esse. Dicebat em propbeta illis qui eum nitebantur prohibere ab actu pphetā di. vt eis ostenderet q erat propbeta verus et no falsus: f f f iij

Vertical text in the left margin, partially cut off, containing various words and fragments of text.

si ipse esset vir non habens spiritum. sed mendacium potius loqueretur. tunc probetaret per aliquo lucro seu delectatione. de quo dicit. Stillabo tibi. i. probetabo tibi. In vinum et ebrietatem. i. propter aliquod lucrum delectabile. quia pseudoprophete propter ista consueverant probetare. id subdit. Et erit super quod stillabit spiritus iste. ubi in hebreo sic habetur. Et erit stillator populo isto. q. d. talis stillator. scilicet in vinum et ebrietatem erit potius stillator populo isto. s. q. mendacia potius voluit audire quam verum. Consequenter probetam ostendit se non solum esse pronuntiatorem malorum sed etiam bonorum ubi oportebat. id subdit. Congregatio dei. exponat ut in postilla.

Capitulum. iij.

A dicitur. Dic inter prophetas penam propter peccata maiorum. et primo specialiter. secundo magis generaliter ubi dicitur. Prima in duas. quia primo ponit comminationem propter culpam principum. secundo propter culpam pseudoprophetarum: ubi dicitur. Audite principes iacob. i. totius populi israel.

Conquid non vestrum est scire iudicium. q. d. ad hoc tenemini qui habetis officium iudicandi. **Q**ui odio habetis bonum. et sic potestate data vobis a deo abutimini.

Qui violenter tollitis pelles eorum. bona populi rapiendo.

Qui comedunt carnes eorum. in personis affligendo.

Qui comederunt carnes eorum. p. comestione et excoziatione et ossium confractione et concissionem in lebete. vane intelligi varii modi et exquisiti populum affligendi.

Tunc clamabunt ad dominum. cum ab adversariis affligentur. **E**t non exaudiet eos iudicium enim sine misericordia fiet ei qui non miseretur Jacobi.

Hec dicit. Dic dominus ponit comminationem propter culpam pseudoprophetarum. cum dicitur. **Q**ui mordet ventibus suis. detrahendo veris prophetis.

Et predicant pacem. i. denunciant prospera illis qui dant eis miera. alii autem adversa. **P**ropterea non. i. ob securitas ignorantie.

Vobis per visionem erit. et tenebre scilicet tribulationis et angustie. **E**t occumbet sol super prophetas. i. ois cognitio et claritas prosperitatis deficiet eis.

Quia non est rursus dei. s. verbum eorum. sed magis ab eis confictum. **D**ic dominus comminationem propter peccata omnium maiorum generaliter dicens.

Repletus ego sum spiritu. domini. i. spiritus dei qui dedit mihi constantiam ad arguendum vicia maiorum patet. id subdit. **A**udite hoc principes. qui habetis superiorem potestatem in temporalibus.

Et iudices. iustitiam in omnibus pervertetes. **Q**ui edificatis syon in sanguinibus. i. de substantia et sanguine in-

A dicitur. Audite principes iacob: et duces domus israel. Nunquid non videmus est scire iudicium quod odio habetis bonum et diligitis malum quod violenter tollitis pelles eorum desuper eis: et carne eorum desuper ossibus eorum: Qui comederunt carnem populi mei: et pelle eorum desuper excoziationem et ossa eorum profrugerunt: et conciderunt sicut in lebete: quasi carnem in medio olle. Tunc clamabunt ad dominum et non exaudiet eos et abscondet faciem suam ab eis in tempore illo: sicut nequiter egerunt in adinventioibus suis. **H**ec dicit dominus super prophetas qui seducunt populum meum qui morientur ventibus suis: et predicant pacem. Et si quis non viderit in ore eorum quippiam: sacrificat super eum plium. **P**ropterea non vobis per visionem erit: et tenebre vobis per divinationem. **E**t occumbet sol super prophetas: et obtenebrabit super eos

nocentium condemnantes eos ad mortem ut habeatis bona eorum. **P**rophetas eius in muneribus iudicabant. i. per muneribus iniustam suam proferebant.

Et sacerdotes eius in mercede dicebant. qui tamen ex officio tenebant docere legem liberaliter.

Et prophete eius in pecunia divinabant. i. per pecunia mendacia confingebant.

Et super dominum requiescebant. i. a domino requiem permittebant.

Dicentes. Nunquid non dominus dicitur qui dicitur veraciter deus est in vobis: et id non habetis timere ab adversariis.

Propter hoc vestri. qui falsa permititis.

Syon quasi ager arabum. i. sic erit destructa quia poterit arari propter defectum habitantium. quia propter permissa falsa prophetarum sedebitis rebelavit regi babilonis. ter hoc secura est destructio templi et civitatis iherusalem. Reg. vlti.

Prophetas eius in muneribus iudicabant: et sacerdotes eius in mercede dicebant.

Et prophete eius in pecunia divinabant: et super dominum requiescebant dicentes. Nunquid non dominus in medio nostrum: non veniet super nos mala.

Propter hoc vestri syon quasi ager arabum: et iherusalem quasi lapis excelsus silvarum. Ca. iij.

Et mons templi in excelsa silvarum. quia in locis destructis et derelictis longo tempore solent fructus crescere. tempus vero

captivitatis duravit. lxx. annis secundum minorum computationem in tanto tempore potuerunt bene crescere.

Erit. Hec est pars secunda principalis in qua propheta principaliter denunciat consolatoria. maxime vero consolatorium erat christi mysterium. et id propheta describit beneficii magnitudinem. secundo iuxta hoc arguit malorum ingratitude circa christum. Prima in duas. quia primo describit prophetam conditionem corporis. secundo capitis. ca. se.

Corpus autem mysticum christi est ecclesia. cuius primo describit conditionem. secundo tyrannorum persecutionem ubi. **H**unc quare. Circa primum sciendum quod pars ista ab hebreis et latinis exponitur de tempore christi. varie tamen. quia iudei dicunt adhuc christum venturum. nos autem dicimus tempus sui adventus presentis ad confirmationem sui erroris accipiunt iudei aliqua argumenta ex hoc loco. Primo quod dicitur. **E**rit in novissimo dierum. tempus vero iesu nazareni non fuit novissimum. ut patet. quia post eius mortem fluxerunt multi anni. ergo iesus nazarenus non fuit christus. sed adhuc expectatur venturus. Item quod subdit. **E**t erit mons tomus domini paratus in vertice montium. quod non est adhuc factum. quia mons syon non est in aliquo elevatus. et sunt multi montes illo altiores. Item quod sequitur. **E**t concident gladios suos in vomeres. et sequitur. **E**t non discet ultra belligerare. Post hoc tempus iesu nazareni fuerit bella gravia et potissime in iudea. quia per romanos fuit destructa iherusalem. **I**sta vero argumenta et alia alia

Capitulum. iij.

Erit. Hec est pars secunda principalis in qua propheta principaliter denunciat consolatoria. maxime vero consolatorium erat christi mysterium. et id propheta describit beneficii magnitudinem. secundo iuxta hoc arguit malorum ingratitude circa christum. Prima in duas. quia primo describit prophetam conditionem corporis. secundo capitis. ca. se.

Corpus autem mysticum christi est ecclesia. cuius primo describit conditionem. secundo tyrannorum persecutionem ubi. **H**unc quare. Circa primum sciendum quod pars ista ab hebreis et latinis exponitur de tempore christi. varie tamen. quia iudei dicunt adhuc christum venturum. nos autem dicimus tempus sui adventus presentis ad confirmationem sui erroris accipiunt iudei aliqua argumenta ex hoc loco. Primo quod dicitur. **E**rit in novissimo dierum. tempus vero iesu nazareni non fuit novissimum. ut patet. quia post eius mortem fluxerunt multi anni. ergo iesus nazarenus non fuit christus. sed adhuc expectatur venturus. Item quod subdit. **E**t erit mons tomus domini paratus in vertice montium. quod non est adhuc factum. quia mons syon non est in aliquo elevatus. et sunt multi montes illo altiores. Item quod sequitur. **E**t concident gladios suos in vomeres. et sequitur. **E**t non discet ultra belligerare. Post hoc tempus iesu nazareni fuerit bella gravia et potissime in iudea. quia per romanos fuit destructa iherusalem. **I**sta vero argumenta et alia alia

Et erit mons tomus domini paratus in vertice montium. quod non est adhuc factum. quia mons syon non est in aliquo elevatus. et sunt multi montes illo altiores. Item quod sequitur. **E**t concident gladios suos in vomeres. et sequitur. **E**t non discet ultra belligerare. Post hoc tempus iesu nazareni fuerit bella gravia et potissime in iudea. quia per romanos fuit destructa iherusalem. **I**sta vero argumenta et alia alia

Et non discet ultra belligerare. Post hoc tempus iesu nazareni fuerit bella gravia et potissime in iudea. quia per romanos fuit destructa iherusalem. **I**sta vero argumenta et alia alia

Ista vero argumenta et alia alia

Et non discet ultra belligerare. Post hoc tempus iesu nazareni fuerit bella gravia et potissime in iudea. quia per romanos fuit destructa iherusalem. **I**sta vero argumenta et alia alia

Et non discet ultra belligerare. Post hoc tempus iesu nazareni fuerit bella gravia et potissime in iudea. quia per romanos fuit destructa iherusalem. **I**sta vero argumenta et alia alia

Et non discet ultra belligerare. Post hoc tempus iesu nazareni fuerit bella gravia et potissime in iudea. quia per romanos fuit destructa iherusalem. **I**sta vero argumenta et alia alia

Et non discet ultra belligerare. Post hoc tempus iesu nazareni fuerit bella gravia et potissime in iudea. quia per romanos fuit destructa iherusalem. **I**sta vero argumenta et alia alia

Et non discet ultra belligerare. Post hoc tempus iesu nazareni fuerit bella gravia et potissime in iudea. quia per romanos fuit destructa iherusalem. **I**sta vero argumenta et alia alia

Solui Esa. ij. vbi consilis lra ponit. pot aliquid repeti. Ad primu dicendo q tps noue legis di nouissimum. qz no succedet ei alia lex. sicut successit legi mosaice. z fm hoc di. j. Job. ij. c. Nouissima hora est. Itē Sen. xlij. Congregamini vt annuatiē vobis qventura sūt

in nouissimis diebus. Et tñ fm hebreos sūt impleta diu. scz ab ingressu terre p missionis sub io sue p maiori pte. vt ibidez fuit dictu. scdm solui etia p dictu Ra. sa. qui dicit q illa elevatio no est intelligenda corporaliter. s qz debeāt ibi fieri mirabilia. qd fuit adimpletuz qñ xpus deus z homo fuit ibi p sentatus in templo. ibi etia postea pdicauit et multa fecit mirabilia sue diuinitatis ostēsiua ibi etia sup apokolos spm sanctu misit i signo visibili qd fuit mirabile maximum. Ad tertium patebit infra. Vgiz exponat beclra de p motōe ecclesie. sicut fuit exposita Esaie. ij. a

Erit in nouissimo diebus. erit mōs domi dñi ppar in vertice montiu et sublimis sup colles. Et fluēt ad eū ppli z ppabunt gētes mltē z dicēt. Venite ascēdam ad mōtē dñi: z ad domū di iacob. Et docebit nos de vñs suis: et ibimus in semitis ei. Quia d syō egrediet lex: z verbū dñi de birtm. Et iudicabit inter ppos mltos: z corripiet gētes fortes vsqz i longinquū. Et cōcidēt gladios suos i vomeres: z hastas suas in ligones. Non sumet gēs adūsum gentē gladiū: z nō discent vltra belligerare. Et sedebit vir subt vineā suā

Et erit in nouissimo diebus. i. tpe gratie qd est nouissimu. vt dictum est. b Mons domus dñi ppara. in ver. montiu. p mirabilia ibi facta maiora qz alibi. vt dictu est. c Et fluent ad euz ppli zc. qd videmus impletu p orbem in ouersione gentiu. d Et docebit nos de vñs suis. qm ad pcepta. e Et ibimus in semitis ei. qm ad cōsilia euangelica. f Quia de syō egrediet lex zc. de birtm em. pcesserunt apli aliqz discipuli ad pdicandum p orbem fidem xpi Actū. j. g Et iudicabit inter ppos multos. iudicio discretionis aliquos vocādo ad fidē z gratiā. alijs omisissis suo iusto iudicio. licet nobis occulto. h Et cōcident gladios suos in vomeres zc. xps em fuit natus tpe maxime pacis. ppter qd tunc fuit descriptus vniuersus orbis Luce. ij. z durauit illa pax p longum tps. ppter qd in multis ptibus plura arma bellica q ptūc nō erāt necessaria cōuersa fuerunt in infra agricultura apra. i Et nō discēt vltra belligerare. istud vltra nō importat semp ppetuitatē a pte post. s aūqd tps determinatū. z aliqñ non longum. licet. iij. Reg. vj. Et nō venerunt vltra latrones syrie in terrā isrl. s tpe illius regis. z belisci. tñ postea multoties venerunt. k Et sedebit vir subtus vineā suā zc. i. habebit pacē et securitatē. z hoc impletū est in ecclesia a tpe cōstantini z be. siluestri. l Quia oēs ppli a fide xpi alieni. m Ambulabunt vnusquisqz in noie dei sui. qz p longum tps post mortē xpi diuerse gentes diuersa idola coluēt. n Nos autē ambulabimus in noie dei nri. s. iesu xpi. o In eternū z vltra. i. vltra oēm mensuram qntūciqz longā. p In die illa. i. tpe gratie qd di dies. ad Rom. xij. Mor pcessit dies aut appropinquabit. q Congregabo claudicantē. i. gentilitatē quē distorte in cesserat p idolatriam. r Et eas quā eiecerā. quia legem nō tederat gētilibus nec ppetas

et sic quodamō eos eiecerat. Colligā. in ouili eccle sic p aplozum pdicationez. Videt tñ q melius exponat beclra de gēte iudaica qm ad illā qui adhesit xpo. cū dicit q Congregabo claudicantem. i. gentē iudaicam. que dicit claudicans ab antiquo. iij. Reg. xvij. Vsqz quo claudicatis in duas partes

et subtrahat sic suā: z nō erit q dēterreat: qz os dñi exercitū locutus est. Quia oēs ppli ambulabūt vnusqzsqz in noie dei sui: nos autē ambulabim in noie dei nri in eternū et vltra. In die illa dicit dñs qgregabo claudicantē z ea quā eiecerā colligā z quā afflixerā p solabor. Et ponā claudicantē in reliqas z ea q laborauerat in gētē robustā. Et regnabit dñs sup eos in mōte syon: ex h nunc z vsqz in eternū. Et turris gregi nebuloza filia syō vsqz ad te veniet: et veniet potestas prima regnum filie Hierusalem. Nunc quare meroze cōtraheris?

Et filr in aduentu xpi claudicauit. qz aliqui adhibebant sibi sicut vero redēptori. aliq autē reputabant eū deceptorem vt p3 ex tēcur su euangelij.

Et eam quā eieceram. dimittēdo errare p diuersa via.

Colligā. intra xpi ecclesiam. Et quā afflixerā. s. p chaldeos et grecos z romanos. z subintelligitur. Consolabor. Et po. clau. in reliquias. qz pauci de iudeis adhererunt xpo respectu adherentiu alioz.

Et eam que laborauerat. hoc dicit de primis credentibus qui cum xpo in labore z afflictione. post mortē eius. vt p3 in actibus aplozum in pluribus locis. y In gentē robustā. qz tolerabant afflictōes z tormenta nō solum patiēter sed etia gaudenter Actū. v. Habent apli gaudentes a cōspectu conciliū qm digni habitū sunt p noie iesu cōtumeliā pati. z Et regnabit dñs sup eos in monte syon. i. in ecclesia que dicit mons syon eo q ibi xps fidē catholicā pdicauit z spm sanctum sup aplos misit. a Et hoc nunc z vsqz in eternū. qz statui ecclesie militātia succedet status ecclesie triumphantis. cui nō est finis. b Et turris gregis. i. templū qd erat factū ad modum turris. z dicit gregis. qz in atrio iuxta templū immolabant greges in altari holocaustoꝝ. c Nebuloza. ex nebula sumi cōsurgente de holocaustis que totaliter incendebant ad honorē diuinū. d Et qz ad te veniet. s. redēptor. qd impletū fuit qñ ibi oblat fuit z pdicauit. z subdit cōditio venientis cum dicit. e Et veniet ptas prima zc. rōne sue deitatis. f Nunc quare. hic pñr ponit ecclesie psecutio. Scien dum tñ q aliq. residuū huius capli vsqz ibi. Nunc vastaberis. exponit de reductōe iudeoꝝ in babylonē z reductione. z lra satis pot applicari vsqz ibi. Surge z tritura. sed vltra nō pot bene applicari. qz redētes de captiuitate babylonica nuncqz habuerūt talē ptatem qualis hic de scribit. sed semp fuerūt sub seruitute. pmo p sarū z medo rum. scdo grecorū. tercio romanoꝝ. Propter qd Ra. sa. exponit banc lram de tpe xpi. dices q in aduētū messie iudei erunt in maxima ptate z subijcient eis oēs reges terre. lram hō pcedentē exponit de captiuitate babylonica et eius reductōne sicut z pcedētēs. qd aut sequit. Nunc vastaberis zc. exponit de destructōe babylonis p cyrū z darium. Alij autē exponūt de vastatiōe iudee p semnache rib tpe ezechie. Istas autē expositōes nō psequit. qz vidēt mibi distorte. ppter qd saluo meliori iudicio vt mibi q h p ponit psecutio eccle. z scdo synagoge: ibi. Nunc vastaberis

beris. Et licet iste vlti pfectioes fuerint eodē tpe. saltē p pte. finis tñ contrarios habuerūt. qz ex psecutōe q̄ facta est sub stephano primo martyre dispsī fuerunt fideles de birlm p varias regiones pdicando fidē catholicā. Actū. viij. Synagoga ex psecutōe sua defecit qz captiuitatis iudeis per romanos cessauerūt legis sacrificia 7 oblatōes 7 filia. que nō pnt ab eis offerri extra terrā. pmissio. Primo igit agitur de psecutōe eccle się cum dī.

Nunc quare me- roze cōtraberis. **H** dī. q̄tūm ad debili ordes fideles qui in psecutōe facta sub stephano fuerūt in afflictōe 7 mero re Actū. viij.

Nunquid rex nō est tibi. **q. d. im- mo xps assistēti- bi in pssuris. fm qd dicit Matb. vlti. Ecce ego vobiscū sum oibus diebus vsqz ad cōsumma- tionem seculi.**

Aut cōsiliarius tuus perit. q. d. non qz spūsanctus docebit te de oibus. i. Quia cōprehēdit te dolor. primo in iudea de psecutōe iudeoz. 7 postea in alijs ptibus ex psecutōe tyrannozū. k. Quia nunc egredieris de ciuitate zc. i. de birlm. qz sicut dictum est in psecutione sancti stephani. fideles p maiori pte exierūt de birlm. 7 dispsī sunt p regiones pdicando. l. Et venies vsqz ad babylonem. et nō loquit ibi de babylone q̄ est in terra chaldeozū q̄ iam erat subuersa et inhabitabilis. h. de babylone q̄ est in egypto in qua fuit fides xpi publica p matheū aplm in cuius sorte venit egyptus. vt dicit Hiero. in libro illustrium virozū. Vel p babylonē hic intelligit roma. sicut. j. Petri. v. Salutāt vos ecclesia q̄ est in babylone collecta. i. roma fm qd dicit Hiero. 7 oēs expositores in qua publicatum fuit euangelium p aplos petrum 7 paulum.

Ibi liberaberis. a psecutoribus tuis. qd fuit imple- tum tpe constantin.

Et nunc cōgregate sunt sup te gentes multe. psequē tes ecclesiā primo in iudea. vt p̄z Actū. viij. 7 pluribus alijs locis. postea p totū orbem p tyrannos nitentes ex- tinguere fidem catholicā. ideo subdit.

Que dicunt lapidēs zc. sed qz sicut dictū est in psecu- tione maxime crenit fides catholica. qd fuit figuratū. Er odi. j. in filijs isrl qui quanto magis opprimebant tanto magis multiplicabant 7 crescebant. iō subdit. p. Op si aut nō cogno. cogita. dñi. qui tyrannozū psecutione cō- uertit in ecclesie augmentationē p contrariū. sicut vidi- tionē ioseph in eius dñium Gen. xxxvii. ideo subdit.

Quia cōgregauit eos q̄si fenū aree. tibi subijciendo. qz principes qui psequēbant fidem catholicā submisert colla sua iugo xpi. vt p̄z de constantino. 7 de alijs princi- pibus p orbem. ideo subdit.

Surge 7 tritura filia syon. i. ecclesia subijce tibi colla gentium. s. Quia cornu tuum ponā ferreū. i. dabo ti bi virtutē pdicandi cōstanter fidem. 7 cōfirmandi p mi- racula. ita qd multitudo gentiū subijciēt tibi contrita po- testate dyaboli. t. Et cōminues p̄p̄os multos. indu- cendo eos ad veram cōtritionē suorū peccatorum.

Et interficies dño rapinas eozū. in hebreo habetur. Et sanctificabis. qz bona r̄palia cōuerforum ad fidē sunt diuino cultui applicata in pluribus locis p orbē. 7 qz ta-

lia bona dicunt̄ aliozizata. ideo translatio nostra ha- bet. Interficies. r. Et fortitu. eozū to. vni. terze. i. xpo cui subiecta est gentium fortitudo.

Nunc vastaberis. Dic p̄nt describit psecutio sy- nagogē p romanos in vltionē mortis xpi Luce. xix. in

qua quidem pse- cutōe defecit. qz destructo tēplo et iudea. iudei partim truida- ti. et partim ca- ptinati sūt. 7 sic cessauerūt lega- lia. 7 qz hoc fuit satis cito post p- secutionē eccle- się in iudea. d qua dictus est in pte pcedenti. iō dī.

Surge 7 tritura filia syon qz cornu tuū ponā ferreū: 7 vngulas tuas ponā eras Et cōminues p̄p̄os mul- tos 7 interficies dño rapi- nas eoz: 7 fortitudinē eoz dño vniuerse terre. Nunc vastaberis filia latronis. Obsidionē posuerūt sup nos: in virga percussit ma- xillā iudicis isrl. Ca. v.

Et tu bethleē ephra- im pul'es i milibz iu- da. Et te mihi egrediet q̄ sit dñator i isrl: 7 egressi ei ab initio a dieb etnitatis

Nunc vastaberis filia latro- nis. i. gens iuda- ica. vnde 7 dñs Matb. xxj. di- xit d templo qd erat in bierlm. Domus orōnis vo- cabit. vos autē fecistis illā spe-

lincam latronū. **Obsidionē posuerūt. i. ponēt. qz loquit de futuro p modū p̄teriti. p̄ter certitudinē p̄betie. a. Sup nos. i. iudeos. in quozū p̄sona lo- quit̄ p̄beta. qz erat de gente illa. b. In virga per- cussit. i. romani. c. Maxillā iudicis isrl. i. ita vlti- ter tractabunt 7 affligent p̄sonas in statu dignitatis existentes sicut gartiones. Et 7 tytus sacerdotes qui erant in p̄plo principales capta ciuitate iussit occidi. vt dicit Iosephus libro de iudaico bello.**

Capitulum. v.

Et tu bethleem. Dic incipit caplm in hebreo. in q̄ postq̄ p̄beta denūciauerat ecclesie pmo- tionē. hic p̄nt denūciat capitis p̄ditionē. 7 dī- nidit iu duas ptes. qz primo ponit conditio xpi. scdo adberentibus sibi. Dropter hoc. Conditio xpi est q̄ in vna p̄sona est deus verus ab eterno. 7 homo in tpe hoc em̄ est sibi singulare. Primo igit exprimitur eius humanitas ex loco natiuitatis. cū dī. a. Et tu be- thleē ephrata. i. alio noie sic nojata. vt b̄ Gen. xxxv. b. Darunus es. i. locus. In milibus iuda. i. respectu p̄li tui in dignitate 7 multitudine. qz inde fuit tribus regia. inde em̄ fuit natus dauid. j. Reg. xvj. 7 qz nobi- litas ciuitatis magis consistit in p̄lo q̄ in spacio. ideo Matheus. ij. c. allegauit au ctōritatē istā sic. Et tu be- thleē terra iuda nequa q̄ minima es in p̄cipibz iuda. d. Et te mihi egre. qui sit to. in isrl. glosa Rabi sal. i. messias filius dauid. 7 hoc idem dixerunt sacerdotes et legisperiti ab herode requisiti vbi xpus nasceretur Matb. ij. dicentes. In bethleem iude. sic em̄ scriptū est p̄ p̄betam. Et tu bethleem zc. Ex quo p̄z qd aliq̄ catholici exponentes banc scripturā de ezecbia rege. magis iudaizant q̄ hebrei. 7 cum hoc diuertūt ab in- tentione euangelij. Consequenter exprimit xpi diui- nitas. cū dī. e. Et egressus eius. i. emanatio.

Ab initio. i. a patre. qui est principij filij. s. A diebus eternitatis. qz bec emanatio eterna. semp em̄ nascit filius a patre. 7 semp natus est. b. Dropter hoc. Dic p̄nt agit de adberentibus xpo. quozum p̄- mo ponit p̄fectus. scando. p̄ficiendi modus. i. b. Et erunt relique. Prima in duas. qz primo oñdit p̄posi-

Richiee

tutti. scdo remouet dubium: ibi. Et erit iste. Circa p̄mū
ponit cōtinuatio ad p̄dicata. Dicitū est em̄ q̄ xp̄us fm̄
humanā naturā fuit de betlehem. et sic iudeus et legez
seruauit. Propter hoc uoluit deferre p̄plo et legi. quia
quis in morte eius lex cessauit q̄tum ad efficaciaz
tū ad t̄ps potu-

it suari ut syna-
goga cū bonore
duceretur ad se-
pulcrū. ut dicit
Augu. Sicut q̄-
nis p̄ls iudai-
q̄tū ad incredu-
los. esset morte
dign⁹ p̄tē mox-
tem xp̄i. tñ ista
punitio fuit di-
lata vsq̄ ad an-
num. xlii. in q̄ de-
structa fuit ciui-
tas et templū. et
p̄ls captiuatus
p̄ exercitū roma-
norū. et hoc ē qd̄
dicit. b. Pro-
pter hoc. i. p̄pter
assumptionē hu-
mane nature de
iudeis et bono-
rabili terminati-
one legis.

i. Dabit eos. i.
p̄mittet iudeos
habitare in ierlm̄
et iudā.

k. Et ad t̄ps publicatōis euangelij. in quo p̄ orbē
nati sunt ecclesie filij. et hoc fuit impletū etiā t̄pe ap̄lo
rū. sicut declaratū fuit supra Amos. ix. et diffusius su-
per illud ps̄. xvij. In oēm terrā exiuit sonus eorū. Al-
lud fuit t̄ps. xlii. annorū p̄dictorū. in quo publicatū
fuit euāgelij. et synagoga ducta ad sepulcrū. et q̄ pau-
ci cōparatiue de iudeis fidee peccant. iō sequit̄.

l. Et relique. i. pauci cōparatiue. m. Fratru eius. i.
iudeorū qui dicunt̄ fratres xp̄i. q̄ fuit ex eis fm̄ carnē.

n. Conuertent̄ ad filios isrl̄. i. ad fidē. xij. patriarcha-
rum qui fuerunt filij iacob. alio noie dicit̄ isrl̄. vel ad. xij.
ap̄los qui dicunt̄ filij isrl̄. i. xp̄i uidentes deū in huma-
nitate ab instanti cōceptione. q̄ uocati ab eo fuerunt
p̄ ceteris t̄pe et dignitate. et q̄ ad l̄ram fuerunt de p̄plo
isrl̄. o. Et stabit. xp̄i ecclesia q̄tūcūq̄ p̄secutioni
bus fuerit concussa. p. Et pascet filios suos fidei
doctrina. q. In fortitudine dñi. i. miraculis confir-
mata Marci vlti. Predicauerunt ubiq̄ dño coopan-
te et sermonē confirmante sequentibus signis. que nō
p̄nt fieri nisi sture diuina. r. In sublimitate nois
dñi dei sui. i. iesu xp̄i in cuius noie in primitiua ecclesia
cōiter fiebat̄ miracula. sue ueritatis oñsua. Et q̄ de gē-
tilibus plures fuerunt cōuersi p̄ orbē uniuersum. id eo
subdit̄. s. Et cōuertent̄. q̄ nunc magnificabit̄. s.
nomē xp̄i. Et ad terminos terre. t. Et erit. hic
p̄nt remouet̄ dubium. possent em̄ iudei michee p̄tem
poranei credere q̄ eius p̄betia de aduentu xp̄i et p̄se-
ctu adherentū sibi. deberet cito impleri. iō hoc remo-
uet dicens. t. Et erit iste. s. xp̄s. v. Pax. et dicit̄
in abstracto p̄ excellentiā. et hoc mō dicit̄ ap̄lus Eph.
ij. Ipse est pax nostra qui fecit utraq̄ vnū. r. Assy-
rius cum uenerit in terrā nostram. q. d. nō erit cito
ista pax. sed optet prius terrā nostram cōculcari et de-
uastari p̄ assyrios et chaldeos. de quibus subdit̄ infra.

Assyrii em̄ primo uastauerunt iudeam captiuādo de-
cem tribus. iij. Regū. xvij. et postea chaldei alias reli-
quias duas. iij. Reg. vlti. v. Et suscitabimus. i. su-
scitādo denūciabimus. ego et alij p̄betē. 3. Septē

pastores. i. septē duces p̄sarum et medozū. de quozū cōn-
silio reges cuncti a faciebant. b. Et isti dederunt cō-
siliū cyro et dario de inuasiōe utriusq̄ regni. s. assyrio-
rum et chaldeorū. et q̄ ceperunt regnū babilonie. ut p̄t̄
Dan. v. p̄ p̄nt̄ regnū assyriorū. qd̄ erat iam sub p̄tate
babilonis redactū.

a. Et octo prima-
tes. s. in exercitu p̄-
sarū et medozū. qui
dicebant̄ cōstabu-
larū vel marescal-
li bellatorum dīre-
ctores.

b. Et pascēt. i. de-
uorabunt.

c. Terrā assur in
gladio. In bebezō
habēt. Et confrin-
gent. Et rō huius
diuersitatis est. q̄
uerbū bebezōcum
hic positū est equi-
uocum ad pascere
et confringere.

d. Et terrā nem-
roth in lācis suis
hic est terra baby-
lonie in qua p̄mō
regnauit nemroth
Gen. x.

e. Et liberabit ab
assur. ita q̄ non
poterit uenire in ter-
ram nostrā. sicut
uenerat antea.

f. Et erunt. Remoto dubio. p̄beta reuertit̄ ad oñden-
dum circa adherentes xp̄o. p̄ficiendi modū oñdens p̄
mō q̄ hoc erit uirtute diuina. scdo q̄ nō humana: ibi. Et
erit. Circa p̄mū dī. f. Et erunt relique iacob. i. ap̄li
et alij p̄mī credentes. qui supra dicunt̄ relique.

g. In medio po. mul. quasi ros. facientes p̄los fructifi-
care. qd̄ uidemus impletū p̄ orbem uniuersum.

h. A dño. fructificatio em̄ q̄ fit uirtute rois non fit hu-
mana p̄uidencia. sed diuina. ideo subdit̄. Que nō expe-
ctat uirum. i. Et erunt relique. i. p̄dicti ap̄li et disci-
puli. i. Quasi leo. q̄ sicut nō impedit̄ leo a cōsecra-
tione p̄de. sic nec ap̄li a gentium cōuersione. iō subditur.
Qui cum transierit. etc.

k. Exaltabit̄ manus tua. i. p̄tās ap̄lorum. et mutat̄ hic
modus loquendi de tertia p̄sona ad scdam.

l. Sup hostes tuos. i. demones quos fugabant ab ido-
lis et corpibus obsessis.

m. Et oēs inimici tui interibūt. qd̄ p̄t̄ intelligi de sacer-
dotibus idolorū. vel de iudeis contra xp̄m obstinatis. qui
destructi fuerunt et captiuati p̄ romanos in uisionē mox-
tis xp̄i et discipulorū eius. quozū aliquos occiderunt. ut
stephanū iacobū fratrem iobannis. ut habet̄ in actibus
ap̄lorum. et iacobum fratrem dñi. fm̄ q̄ dicit̄ iosephus. xx.
libro antiquitatum. n. Et erit. Dic p̄nt̄ oñdī q̄ p̄se-
ctus discipulorum xp̄i. non fuit uirtute humana ut pote
uirtute armorū et munitionū. p̄ que modū creuit lex ma-
chometi. ideo subdit̄.

o. Auferam equos tuos de medio tui. i. uirtute armorū
et consumiliū nō p̄ficiēs in cōuersione gentium.

p. Et pdam ciuitates terre tue. i. in fortaliciis nō erit
cōfidētia tua. sed in p̄tate diuina. p̄ talē modū loquit̄ za-
charias p̄beta. ij. ca. Absq̄ muro habitabit̄ bīr. m̄ p̄ mul-
titudine hoīm. et loquit̄ de bīrlm̄ post eius reedificationē
p̄ neemiā. ut uidebit̄ ibi dño p̄cedente. et sic cū dī. Absq̄
muro. nō intelligit̄ p̄ hoc destructio murozū. s̄ q̄ non
essent necessarij p̄ defensione ciuitatis. q. Et auferaz
maleficia. q̄ idolatria et diuinationes et consilia ad idola-
triā p̄tinentia p̄ p̄dicationē ap̄lorum et aliorum creden-

f. f. f. v

pastores. i. septē duces p̄sarum et medozū. de quozū cōn-
silio reges cuncti a faciebant. b. Et isti dederunt cō-
siliū cyro et dario de inuasiōe utriusq̄ regni. s. assyrio-
rum et chaldeorū. et q̄ ceperunt regnū babilonie. ut p̄t̄
Dan. v. p̄ p̄nt̄ regnū assyriorū. qd̄ erat iam sub p̄tate
babilonis redactū.

a. Et octo prima-
tes. s. in exercitu p̄-
sarū et medozū. qui
dicebant̄ cōstabu-
larū vel marescal-
li bellatorum dīre-
ctores.

b. Et pascēt. i. de-
uorabunt.

c. Terrā assur in
gladio. In bebezō
habēt. Et confrin-
gent. Et rō huius
diuersitatis est. q̄
uerbū bebezōcum
hic positū est equi-
uocum ad pascere
et confringere.

d. Et terrā nem-
roth in lācis suis
hic est terra baby-
lonie in qua p̄mō
regnauit nemroth
Gen. x.

e. Et liberabit ab
assur. ita q̄ non
poterit uenire in ter-
ram nostrā. sicut
uenerat antea.

f. Et erunt. Remoto dubio. p̄beta reuertit̄ ad oñden-
dum circa adherentes xp̄o. p̄ficiendi modū oñdens p̄
mō q̄ hoc erit uirtute diuina. scdo q̄ nō humana: ibi. Et
erit. Circa p̄mū dī. f. Et erunt relique iacob. i. ap̄li
et alij p̄mī credentes. qui supra dicunt̄ relique.

g. In medio po. mul. quasi ros. facientes p̄los fructifi-
care. qd̄ uidemus impletū p̄ orbem uniuersum.

h. A dño. fructificatio em̄ q̄ fit uirtute rois non fit hu-
mana p̄uidencia. sed diuina. ideo subdit̄. Que nō expe-
ctat uirum. i. Et erunt relique. i. p̄dicti ap̄li et disci-
puli. i. Quasi leo. q̄ sicut nō impedit̄ leo a cōsecra-
tione p̄de. sic nec ap̄li a gentium cōuersione. iō subditur.
Qui cum transierit. etc.

k. Exaltabit̄ manus tua. i. p̄tās ap̄lorum. et mutat̄ hic
modus loquendi de tertia p̄sona ad scdam.

l. Sup hostes tuos. i. demones quos fugabant ab ido-
lis et corpibus obsessis.

m. Et oēs inimici tui interibūt. qd̄ p̄t̄ intelligi de sacer-
dotibus idolorū. vel de iudeis contra xp̄m obstinatis. qui
destructi fuerunt et captiuati p̄ romanos in uisionē mox-
tis xp̄i et discipulorū eius. quozū aliquos occiderunt. ut
stephanū iacobū fratrem iobannis. ut habet̄ in actibus
ap̄lorum. et iacobum fratrem dñi. fm̄ q̄ dicit̄ iosephus. xx.
libro antiquitatum. n. Et erit. Dic p̄nt̄ oñdī q̄ p̄se-
ctus discipulorum xp̄i. non fuit uirtute humana ut pote
uirtute armorū et munitionū. p̄ que modū creuit lex ma-
chometi. ideo subdit̄.

o. Auferam equos tuos de medio tui. i. uirtute armorū
et consumiliū nō p̄ficiēs in cōuersione gentium.

p. Et pdam ciuitates terre tue. i. in fortaliciis nō erit
cōfidētia tua. sed in p̄tate diuina. p̄ talē modū loquit̄ za-
charias p̄beta. ij. ca. Absq̄ muro habitabit̄ bīr. m̄ p̄ mul-
titudine hoīm. et loquit̄ de bīrlm̄ post eius reedificationē
p̄ neemiā. ut uidebit̄ ibi dño p̄cedente. et sic cū dī. Absq̄
muro. nō intelligit̄ p̄ hoc destructio murozū. s̄ q̄ non
essent necessarij p̄ defensione ciuitatis. q. Et auferaz
maleficia. q̄ idolatria et diuinationes et consilia ad idola-
triā p̄tinentia p̄ p̄dicationē ap̄lorum et aliorum creden-

f. f. f. v

tium sunt a gentilibus creditibus amota. **r** Et facia in furore et indignatione ultionem. pene in pnti illate sut me dicine. et id no dicunt. pprie vltio furoris seu indignatio nis. sed pene gebenne. et id de ipsis bic loquit. **s** In oibus gentibus q no audierunt. s. pdicatione aplozum et doctoꝝz fidelium qui no cominant penas tꝑales s futuras et eteruas.

Caplm. vj.

Audite. Post qz ppheta de nunciavit tꝑi aduentuz. bic pnr increpat pplm in credulum et primo ponit bec increpatio. scdo cosolatio vt post vnu moꝝz dicatiuū in fundaf oleū lenitiuū. se qn ti. c. ibi. Ne leteris Prima in duas. qz primo increpat co pulus vt ingratus de bñficijs. scdo vt irretitus vicij: ibi Audite tribus. Pri ma in tres. qz pmo m ultiplex del bñficiū recolit. scdo falsitas gratitudinis excluditur: ibi Quid dignū. scio veritas cōcludit: ibi. Indicabo. Cir ca primum dī.

a Audite q dñs loquit. q. d. sunt diligēter attendēda. **b** Surge tu michea.

c Contende iudicio aduersum montes. i. aduersum supbos ppli mei. **d** Fortia fundamenta terre. i. reges et principes quozū officū est terram cōseruare. **e** Quia iudiciū dñi cuz ppo suo. oñdendo suā benignitatem p bñficiā et ppli ingratiudinē. ideo subdit. Popule meus. et patz lra vsqz ibi. **f** Et misi ante te. quia moyses erat dux populi: aaron sacerdos. Maria pphetissa Exodi. xv. **g** Memento queso quid cogitauerit balaam. quia cogitauit debellare pplm isrl p adiutorium maledictōis balaam sup ipm Nume. xxij. **h** Et quid rñderit ei balaam: dicens. Quō maledicā. cui nō maledixerit dñs Nume. xxij. Et iterum ibidem. Ad bñdicendū adductus sum bñdictionem pbibere nō valeo. **i** De sethim vsqz ad galgalam. i. de exercitu isrl qui tūc erat in sethim Nume. xxv. et pꝛēdebat vsqz p iordanē iuxta quem est galgala ex opposito tñ in terra promissionis. Ra. sa. exponit sic. De sethim. i. quis populus israhel in sethim peccauerit peccato pbegoz Nume. xxv. tñ dñs nō dimisit eum. sed introduxit eum in galgalam que est in terra promissionis. **k** Et cognosceres iusticias dñi. i. fidelitatem eius ad abraam ysaac et iacob implēdo quod eis pmiserat. **l** Quid dignum. Dic pnr eruditē falsitas gratitudinis cum dī. Quid dignum offeram dño. ad reddēdum gratias debitas de tantis bñficijs. **m** Curuabo genu teo excelso. habēdo deuotiōis signa cum malavita. q. d. nō est becyera gratitudo Esa. j. Cum multiplicaueris orationem non exaudiam. **n** Nun-

nu tua: et diuinationes nō erūt i te. **o** Et pira faciā sculprilia tua et statuas tuas o medio tui. **p** Et nō adorab vlt opa manū tuaz: et euellā lucos tuos de medio tui. **q** Et cōte rā ciuitates tuas: et faciā i furore et indignatione vltioꝝz in oībz gentibz q nō audierunt. **Ca. vj.**

Audite q dñs loquit. **S**urge cōtende iudicio aduersum montes: et audiāt colles vocē tuaz. **A**udiant montes iudiciū dñi et fortia fundamenta terre: quia iudiciuz dñi cū ppo suo: et cū isrl di iudicabit. **P**opule me qd feci tibi aut qd molest⁹ fui tibi: **R**espōde mihi. **Q**uia eduxi te de tra egypti: et de domo seruiētū liberavi te: et misi an faciā tuā moysen et aaron et mariā. **P**opule meus memēto qso qd cogitauerit p te balaam rex moab: et qd rñderit ei balaam fili⁹ beoz de sethim vsqz ad

quid offerā ei holocaustomata. **q. d.** talibus sacrificijs nō placat deus. qz talia fm se non sunt accepta. s ex fide et deuotione offerentis. **o** Nunquid dabo primogenitum meū. q. d. hoc nō valet. qz mors immo centis deo nō placet. vnde et abraam non pcepit deus

galgalā: vt cognosceres iusticias dñi. **Q**uid dignum offerā dño? **C**uruabo genu teo excelso: **N**unquid offerā ei holocaustomata et vitulos anniculos: **N**unquid placari pōt dñs in milibz arietū an i mltis milibz byrcorū piguiū? **N**unquid dabo primogenitū meū p scelē meo fructū vētris mei p pectō aie mee? **I**ndicabo tibi o hō qd sit bonū: et qd dñs requirat a te. **U**tiqz facē iudiciū et diligere misericordiam: et sollicitū ambulare cū deo tuo. **G**lor dñi ad ciuitatem clamat: et sal⁹ erit timētibz nomen ei⁹. **A**udite tribus. **E**t qz approbabit illd. **A**dhuc ignis in domo ipū: thesauri iniquitatis: et mēsuram inire plena. **Q**uāqz iustificabo staterā impiā: et facelli pondera dolosa: **I**n quibz diuites ei⁹ repleti sūt iniquitate et hīrātes i ea loq̄bāt mēdaciū et ligua eoz fraudulēta

immolare filius suum Gen. xxi. vt sic impleret. sed vt obediētia abrae manifesta retur. **I**ndicabo tibi. **D**ic pnr veritas gratitudinis cōcluditur. **I**ndicabo tibi o hō qd sit bonuz deo p se acceptū qz et quid dñs requirat a te p gratitudie de beneficijs tibi datis. **U**tiqz facere iudiciū. i. habere iusticiā nō tm in habitu. sed etiā in effectu. et hoc ad omnes. **D**iligere misericordiam. ad paupes. et dicit diligere. qz opa pietatis nō sunt meritoria. nisi si aut ex charitate. **E**t sollicitū ambulare cum deo tuo. i. mada ta eius diligēter adimplendo. **G**lor dñi ad ciuitatē clamat p me et alios p phetas ista pdicta.

r Et salus erit timentibus. timore filiali. qui est annexus charitati in via. **y** Audite. **D**ic pnr arguit pplis de vicij. et primo de vicio fraudulētie. scdo de vicio fraterne inimicie. in principio capli sequentis. **P**rima in duas. qz primo arguit culpa. scdo subdit pena: ibi. **E** ego. **C**irca primum dicit ppheta. **A**udite tribus. i. isrl generaliter vocē dñi pdictam. **E**t quis approbabit illud. corde assentiendo et ope adimplēdo. q. d. pauci aut nulli. et subdit cā huius impedimenti. **A**dhuc ignis. i. pcupiscentie ardētis in domo impi. i. in ipsa vxore et familia tota. **T**hesauri iniquitatis. i. iniquitate acquisiti. **E**t mēsuram inire. i. ad decipiendum ementes. **I**re plena. i. vindicte rei puocatiua. **N**unquid iustificabo stateram impiā. q. d. non. cum sim iusticie regula. loquit em ppheta in psona dñi cetera patent. **E** ego. **D**ic consequenter subdit pena. cum dicit. **E**t ego ergo. i. propter pdictam fraudulētiā. **E**pi pcutere te pditione. i. captiua tione de terra tua. **R**egnum enim decem tribuum et regnum duarum primo fuerūt afflicta multipliciter ppter pctā sua. et tādē captiuata. vñ p assyrios. aliud p chaldeos. **T**u comedes et nō saturaberis. cibo tibi deficiēte. **H**ūiliatio tua in medio tui. i. in medio terre tue confunderis ab aduersarijs tuis. **E**t apprehendes. **I**n beb. bf. **E**t attringes. i. aduersarios tuos du-

gentes filios tuos secum captos. m Et no salua-
bis de manibus eorum. qz eis no poteris pualere.
n Et quos saluaueris etc. i. si contingat te aliquos ex
eis saluare interficient aliunde. o Tu seminabis
et no metes. qz aduersarij tui colligent messem vel de
struent.

p Tu calcabis
oliua. oleum ex-
primendo.

q Et no vnge-
ris. puluista tua
inde condicendo

r Et mustu etc.
q. d. labores tu-
os alij comedet
et bibet. r tu fa-
melicus et siti-
bndus remane-
bis.

s Et custodi-
sti pcepta amri
etc. qui fuerunt
idolatre pessimi
vt habetur. iij.
Regum.

t Et ambula-
sti in voluptati-
bus eorum. qz no
fuerunt idolatre
solum. sed etiaz
carnalib' vicijs
subditi.

v Et dare te
in pditione etc.
istud vt no tene-
tur hic causati-
ue. sed cosecuti-
ue. quia captiui-
tas regni isrl' ad
hoc cosecuta est
et derisio et ob-
probrium toti
populi.

ioze eoz. s Et ego g cepi p-
cutere te pditoe sup pctis tu-
is. Tu comedes et no satu-
raberis. et humiliatio tua in
medio tui. Et apprehendes
et no saluab' et qs saluau-
eris: in gladiu dabo. Tu se-
miabis et no metes. Tu cal-
cab oliua et no vnger oleo
et mustu et no bibes vinum
Et custodisti pcepta amri
et oē opus wmus achab: et
ambulasti i voluptatib' co-
rum: vt dare te in pditione et
bitates in ea in sibilu: et ob-
probriu ppli mei portabis.

U Emibi: qz Ca. vii.
U fact' su sic q colligit i
autuho racemos vindemie
No e botr' ad comededu
pcoqs sic' desiderauit aia
mea. Derijt scs d tra: et re-
ctus i hoib' no e. Des i san-
guie insidiat: vir frem suuz
ad mortē venat. Malū ma-
nuū suaz dicūt bonū. Pri-
nceps postulat: et iudex i red-
dedo e. Et magn' locut' e
desideriu aie sue: et turba-
uerit ea. Qui optim' i eis
est: q' palur': et q' rect' q'

Capitulum. vii.

U Emibi. Dic dnr arguit pls de peccato frater
ne inimicie. et primo plangit pbeta. p gentis
sue malicia dicens. a Me mibi qzra. sum si-
cut qui col. in autu. racemos. dimissos eo q non pote-
runt maturari. ideo subdit.

b Non est botrus ad comedendu. f. aptus. In beb.
sic babe. Factus sum sicut qui colligit ficus. et subin-
telligit malas. ita q comedi no pnt. ideo subdit.

c Precoquas ficus. q primo maturant.

d Desiderauit aia mea. sed suple no inuenit. p hoc
pbeta metaphozice exprimit in ppo abundantiam
mali et defectu boni. ideo subdit.

e Derijt sanctus
de terra. interfectus a malis. id sequit.

f Des in
sanguine insidiant. queretes interficere iustos machi-
natoibus diuersis. g Malū manuū suarū dicunt
bonū. qz qualis vnusquisqz est talis sibi finis videt.

h Princeps postulat. leuari extorsione a subditis.
i Et iudex in reddendo est. i. sub rege pstituti studet
p iniusticias ad satisfaciendu regi. id subdit.

k Et magnus lo. est desi. aie sue. i. rex suis ministris
exprimit suā voluntatē. l Et cōturbauerunt eam
i. ministri dure tractauerūt gentē subditā p iniusticiā

m Qui optim' in eis e. i. min' malus. n Quasi pa-
liurus. i. herba pūgitida. o Et q' rect'. in opatōne ad
neqzores. p Quasi spina de sepe. pungēs anriās plm
iniuste. q Dies speculatiois tue. i. captiuitatis tue a
pbetis pūle et pūnciate. r Nolite credere amico. i.
pseudoprobete.

spina de sepe. Dies specula-
tiois tue visitatio tua venit
Puncerit vastitas eorum
Nolite credere amico et no
lite confidere in duce. Ab
ea q dormit in sinu tuo cu-
stodi claustra oris tui qz fi-
lius cōtumeliā facit pti: et
filia cōsurget aduersus ma-
trē suā: nurus aduersus so-
crū suā et inimici hois tome-
mestici eius. Ego autē ad
dñm aspiciā: expectabo te-
um: saluatore meū. Audiet
me deus meus. Ne leteris
inimica mea sup me qz ceci-
di. Consurgā. Cum sede-
ro i tenebris: dñs lux mea
est. Iraz dñi portabo: qm
peccauit ei donec cam meaz
indiget: et faciat iudiciū me-
um. Educet me in lucē: vi-
debo iusticiā eius. Et aspi-
ciet inimica mea. Et opie-
tur pfusione q dicit ad me.
Ubi e dñs de' tuus. Ocu-
li mei videbūt in eā. Nūc
erit in pcalatione vt lutū
platearum. Dies: vt edifi-
cent macerie tue. In die il-
la lōge fiet lex. In die illa

pseudoprobete.
p mitteri vobis se-
curitatē. qsi sit ve-
re amicus.

s Et nolite cōfi-
dere in duce. i. rege
credentes q possit
vs ab aduersariis
liberare. t Ab
ea q dormit etc. i. ab
virore ppua. q. d.
tanta imminet vo-
bis miseria q nul-
lus poterit cōfide-
re de alia psona q
tumcūqz sibi sit co-
iuncta.

v Ego autem ad
dñm aspiciam. po-
nendo in eo totaz
meam fiduciā. ver-
bum est pbete. p
se et suis iustibus ut
futuris tribulatio-
nibus. r Ne
leter. Post ppli in
crepatione hic vlti-
mo pbeta redit
ad eius cōsolatōz
primo denuncian-
do captiuitatis ter-
minationem. scdo
post terminum dei
cōsolationem: ibi.
Nasce plm. Circa
primum dicit.

r Ne leteris ini-
mica mea. i. tu ba-
bylon ne leteris d
captiuitate iuda.
Quia ceciidi. in ma-
manibus tuis.

y Consurgā. per
cyru liberādo hoc

em no pot' intelligi de captiuitate decē tribuū q no redijt
z Cum sedero in tenebris. i. postqz fuero in tribulatioe
captiuitatis. a Dñs lux mea est. afferēs mibi leticiā.

b Iram dñi. i. penā ab eo inflictam mibi. c Porta-
bo paciēter. d Donec cam meā iudicet. ptra babylō-
nem. licet em regnū iuda fuerit punitū iuste ex pte diuine
iusticie. tñ hoc chaldei erequebant iuqua voluntate.

e Edu. me. in lucē p solatōis. f Videbo iusticiā ei'.
de chaldeis fiēdā p cyru et dariū. g Et aspiciet iunica
mea. i. babylonia. h Et opiet pfusioe. i. vndiqz erit cō-
fusa. i. Que dicit ad me. derisioe. k Ubi e de' tu'
q. d. no p't te d captiuitate liberare. l Oculi mei vide-
būt in eaz. i. eius miseriā. m Nūc. i. cito. n Et erit
in pcalatōz vt lutū p cyru et dariū. o Dies supple-
uunt. p Et edificent macerie tue. verbū est pbete
alloquentis captiuitatē iude de reditu captiuitatis baby-
lonice. s qz pbeta loquebat longe añ captiuitatē et eius
reditū. id denunciat q terra iuda esset prius affligenda p
regē assyriorū dicēs. q In die illa. i. tpe achaz idola-
tre.

r Longe fiet lex. quia fecit deponi altare domini vbi of-
ferebant hostie fm legem. et iussit eas offerri super alta-
re sacrilegū. iij. Regū. xv. s In die illa. i. tpe ezechie

filij abaz. **E**t usque ad teveniet assur. i. semnachem rex assyriorum qui venit usque ppe birlm ad capiendū eam. **E**t usque ad civitates munitas. q. p. vastavit in circuitu totam terrā. **E**t usque ad flumen. i. iordanē qui est terminus terre pmissionis versus orientē. **E**t ad mare de mari. i. de mari mortuo usque ad mare mediterraneum.

Et ad montes de mote. i. de monte syon usque ad montem libani. qui est in termino aquilonari iudee.

Et terra erit in desolationē. ppter habitatores suos. i. ppter peccatum abaz et aliorum regū idolatrarū. qui fecerūt idolatrare pplm.

Pasce pplm tuū in virga tua: gregē hereditatis tue: habitates solos in saltu. **I**n medio carmeli pascenē basan et galaad iuxta dies antiq̄s: s̄m dies egressiōis tue de terra egypti. **O**stendā ei mirabilia. **V**idebūt gētes et cōfundenē sup oī fortitudine sua. **P**onet manū sup os: aures eoz surde erunt.

Pasce pplm tuū. i. pasces in virga tua. i. in directōe tua. eū reducēdo de captivitate babilonica

Habitates solos in saltu. i. ex tua p̄tectōe poterunt habitare securi in saltu. vbi habitāt fere. vñ. j. **E**sdre. viij. dicit q̄ esdras nō petiuit equites a rege. dicens q̄ in via pregerenē divina p̄tectōe.

In medio carmeli pascenē. i. in loco fertili. **V**idebūt gentes et confundent. samaritani cū videntes illos qui de captivitate venerunt p̄sperari in rēdificatōe civitatis et tēplī et in alijs fuerūt multū turbati et cōfusi. vt habet esdre et neemie.

Aures eoz surde erunt. i. declinabunt audire p̄speritatem eoz s̄ invidia qua torquebunt. sicut serpens in pulvere volutat. **D**ñm deū nostrū nō desiderabūt timore servili. timentes a deo puniri ppter mala q̄ conabunt facere p̄p̄o tuo revertenti. et ppter ista ad dei laudē assurgit p̄beta dicens. **Q**uis deus s̄lis tui. q. d. nullus. qz tu es solus deus verus.

Qui aufers iniquitatem. a. s. ruis tuis p̄ pene medicina. **N**on immitet. mutat p̄beta modū loquēdi de sc̄da p̄sona ad terciā. **U**ltra furozē suū. si p̄seuerent in bono. talia em̄ sunt sub cōditiōe intelligenda. sicut dictū fuit diffuse **P**iere. xvij. **D**eponet iniquitates nostras qd̄ erat onus nos gravans. **E**t p̄iciet in pfundū maris. i. faciet eas nō

et usque ad teveniet assur: et usque ad civitates munitas et a civitatibus munitis usque ad flumen: et ad mare de mari: et ad motē de mote. Et terra erit in desolatione propter habitatores suos: et propter fructū cogitationū eorū. Pasce populum tuum in virga tua: gregem hereditatis tue: habitates solos in saltu. In medio carmeli pascenē basan et galaad iuxta dies antiquos: secundum dies egressiōis tue de terra egypti. Ostendā ei mirabilia. Videbūt gentes et confundentur super omnem fortitudinem suam. Ponet manū super os: aures eorum surde erunt.

apparere ad punitionē et revertit ad loquēdū in sc̄da p̄sona dicens. **D**abis veritatē iacob. i. adimplebis p̄missiones factas patribus nostris. q̄ tunc implende erant. et modo implere sunt in dño iesu xp̄o. cui est honor et gloria in secula seculorum Amen.

In cap. vij. vbi dicit in postil. Malū manū suarū dicūt. **A**dditio.

Ubi nos demus. Malū manū suarū. i. in bebrico sic habet. **S**up manū suarū malū vt bñ faciāt. p̄ncipes q̄rit et iudex in reddēdo est. et ē sensus. q̄ tanta erat malicia ppli q̄ ppter mala opa intēdebant reddere bonū remunerationis instantū et p̄ncipes q̄rebat an debebat remunerari aliqua mala. et iudex diffiniebat q̄ sic. **S**icut quilibet magis tendebat in desiderū suū etiā p̄ iusticiā. et sic turbabant eam de quo cōcludit. **E**t turbaverūt eam. i. iusticiam.

Ringēt pulverē sicut serpētes: velut reptilia t̄re pturbabūt de edibz suis. **D**ñm deū n̄m nō desiderabūt: et timebūt te. **Q**uis deus s̄lis tui qui aufers iniquitatē: et transis pctm̄ reliq̄arū hereditatis tue: **N**ō immitet ultra furozē suum: qm̄ volēs misericordiam est. **R**evertet et miserebit n̄ri. **D**eponet iniquitates n̄ras et p̄iciet in pfundū maris oīa pctā nostra. **D**abis virtutē iacob: misericordiam abraaz: q̄ iurasti patribz nostris a diebz antiquis.

Expliat **D**icheas p̄pha.

In eodē ca. vbi dicit in postil. **D**abis veritatē iacob. **A**dditio.

Tendendū est quare petiuit veritatē dari iacob et misericordiam abraaz. cuius rō videt̄ esse. **N**ā abraaz primo fuit facta p̄missio de xp̄o venturo cum iuramento. vt habet **Gen.** xxiij. et hoc fuit per misericordiam qm̄ nulla merita humana sufficerēt ad hoc de condigno. vñ talis p̄missio ad misericordiam p̄tinet. iō dicit. **D**abis misericordiam abraaz. sed facta h̄mōi p̄missio ne iam deus debebat implere p̄dicta ex veritate. et iō dicit. **D**abis veritatē iacob. qz iam facta erat p̄missio misericorditer ipsi abraaz. vt dictū est. q̄ quidem p̄missio ex allata fuit iuramento. et iō subdit. **S**icut iurasti.

Dosilla fratris Nicolai de lyra cum additiōibus Pauli ep̄i burgenſis ac replicis magistri **M**artini tunc fuit.